

Objekt PRO SILVA

TEREKUVKA

LS Zborov, OZ Bardejov

Objekt v roku 1926

Objekt v roku 2007

1. Regionálne zaradenie

1.1 Lokalizácia a geografická situácia

Krajina: Slovenská republika	Lesná oblasť: Ondavská vrchovina
Užívateľ (OZ): OZ Bardejov	Zemepis. súradnice:š.49°19'33'' d. 21°16'05''
LHC: Zborov	Rozpätie nadmorskej výšky:340 – 480
Názov: Terekuvka	Prevládajúca expozícia: SV,
Výmera: 92,61 ha	Priemerný sklon: 42%

1.2 Klíma, geologické podložie, pôda

Klimatická oblasť: oblasť mierne teplá	Priem. ročné zrážky v mm:600 – 800 mm
Geologické podložie: slienito-ílovité bridlice, slienito-vápnité pieskovce	Priem. roč. teplota v °C:7°C
Prevládajúce pôdy: ilimerizované pôdy, hnedé lesné pôdy	

2. Prírodná a ekonomická situácia

Skupina lesných typov: FAgetum til.	Prírode blízke hospodárenie od r. 2008
<i>Drevinové zloženie (odhadom v % podľa jednotlivých drevín):</i> listnaté: lm42, dz16, jh10, js1, dc,cs,bk,hb1 ihličnaté: jd 28, sc1	<i>Zaradenie do vekových tried (odhadom):</i> I. -5 %, II. - 10 %, III. - 10%, IV. – 65 %, V. - 5 %, VI+ -5 % <i>Produkcia a ťažba:</i>
<i>Zásoba 51743 m3</i>	Plánovaný etát ročný 32 m ³ /ha
Priem. zásoba (odhad z LHP): 130- 290 m ³ /ha	z toho: úžitková hmota 96%, palivo 4%
Podiel hrubiny od d _{1,3} 30 cm: 40 %	<i>Plánovaná obnova celkom (z LHP v ha):</i> <i>14,13 ha</i>
Podiel hrubiny pri d _{1,3} 14-30 cm: 40 %	z toho prír. obnova 10%, umelá obnova 90 %
Podiel tenčiny do d _{1,3} 14 cm: 20%	z toho na voľ. pl. 50 %, pod clonou por. 50 %

3. Kritériá prírode primeranej pestovateľskej techniky	celkom prevládajúce >75 %	veľmi časté 50-75 %	častočne prevládajúce 25-50 %	zriedkavé <25 %
Pestovanie porastovej zásoby, prednosť výchovy porastu pred obnovou			+	
Výberkové hospodárstvo, forma stromová				+
Ťažba podľa cieľových hrúbok jednotlivých stromov alebo skupín				+
Holorubný hospodársky spôsob				+
Prirodzená obnova		+		
Umelá obnova na voľnej ploche alebo pod clonou porastu			+	
Vertikálna štruktúra porastu, vertikálne členenie na malých plochách			+	
Horizontálna štruktúra porastu (medzery, skupiny ap.)				+
Porasty prispôsobené ako biotopy pre zver			+	
Ochrana lesa bez nasadenia chemikálií	+			
Poznámky				
4. Kritériá drevinového zloženia				
Autochtónne dreviny, pôvodné na stanovišti	+			
Nepôvodné, ale stanovištne prispôsobené dreviny				+
Zmiešané lesy, možnosti tvorby zmiešaných lesov		+		
Zriedkavé dreviny (bh, mk, bx, cs ap.)				+
Prirodzene sprievodné dreviny pri výstavbe lesa (jb, br, os, vr)				+
Poznámky				
5. Kritériá zabezpečenia Biodiverzity				
Staré a mŕtve drevo stojace a ležiace				+
Biodiverzita flóry – prízemnej vegetácie	+			
Biodiverzita fauny, hlavne prítomnosť avifauny (vtákov)	+			
Spontánne dynamické vývojové procesy (sukcesie s br, bo ap.)			+	
Historické pestovateľské formy (napr. nízke lesy) s ohľadom na biodiverzitu				+
Poznámky				

Pozn. Na zatriedenie do príslušného stĺpca použite znamienko +

Zámer na vytvorenie objektu PRO SILVA

Vytvorený objekt PRO SILVA sa nachádza v K.Ú Bardejovské Kúpele, čo vysvetľuje jeho zaradenie do kategórie U – lesov osobitného určenia s výraznou funkciou ochrany prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd, ako aj významnou zdravotnou, kultúrnou a rekreačnou funkciou. Objekt je na 85 % zaradený do zóny 2. stupňa PHO – vonkajšie pásmo, vo vzťahu k imisiám patrí do oblasti D – s nízkym imisným zaťažením.

Vytvorenie objektu výrazne podporili okolnosti vzniku týchto porastov, ako aj ich ďalšie obhospodarovanie a vývoj. Porasty objektu v roku 1916 úplne zničila vetrová kalamita a súčasný stav je výsledkom práce lesníkov / mestských, štátnych / a prirodzeného vývoja lesa. Znaký týchto činností je možné pozorovať aj dnes, ako napríklad bohaté zastúpenie drevín / cca 12 druhov /, jednotlivé zmiešanie drevín JD, LM, JH, CS a prirodzenej obnovy, skupinky umelo vnesených drevín / SC, SM, DC /. Uvoľnené plochy po vetrovej kalamite a chradnutí jedle v procese vývoja vytvorili podmienky pre jednotlivé zmladzovanie, hlavne LH, LP a JD, čím porasty nadobudli vysokú vekovú, výškovú a hrúbkovú diferenciáciu s vysokým predpokladom možnosti jednotlivého účelového výberu pre zabezpečenie ich funkcií a minimalizácie pes. zásahov.

Popis navrhovaných opatrení z platného LHP a doterajšej praxe.

V pláne hospodárskych opatrení platného LHP za roky 2003 – 2012, ako aj predchádzajúcom pláne / 1993 – 2002 / nebol žiadny obnovný zásah. V susedných porastoch kat. U, ale vo veku 135 – 155 rokov hlavnej úrovne LHP / 2002 – 2012 / predpisuje nepretržitú obnovu, úpravu kalamitných plôch po vetrových kalamitách.

Počas platnosti LHP 1993 – 2002 v porastoch PRO SILVA zaevidovaný jeden výchovný zásah 15%. Na ostatných plochách bola spracovaná kalamita vo väčšine prípadoch VT, v prípade JD aj OS. Spolu v rámci RN ťažba na ploche 83,16 ha bolo v minulom decéniu spracovaných 3 094 m³ kalamitného dreva. / Jednotlivé stromy a spracovanie suchárov. /

Zaužívané ťažbové postupy: ťažba JMP + približovanie UKT /LKT/ 80 %. V roku 1996 bola spracovaná kalamita postupom: ťažba JMP – približovanie sortimentov na VM koňmi, LKT – VM-OM.

Výchova porastov

V porovnateľných porastoch kat. U neboli vykonané žiadne prebierkové zásahy, ktoré by poskytli podklady pre vyhodnotenie, resp. porovnanie.

Obnova lesa

LHP na roky 2003 – 2012 v rámci LS Zborov a kategórii účelových lesov uvádza nasledovné obnovné zastúpenie:

		%	z toho očakávané prirodzené zmladenie	%
BK	2,94 ha	46	1,67	56
JH	1,56 ha	24	0,25	16
JD	1,65	26	0,20	12
SC	0,10	2	0,00	0
CS	0,10	2	0,00	0
<hr/>				
	6,35		2,12	33,4 %

Toto obnovné zastúpenie a očakávaný podiel prirodzeného zmladenia korešponduje hlavne u JD s jej vysokým vekom, teda aj s nízkou fruktifikáciou, na druhej strane u JH je podľa prirodzenej obnovy mierne podhodnotený.

Starostlivosť o mladé lesné porasty

Ochrana kultúr proti burine sa v nezabezpečených kultúrach vykonáva vyžínaním 1-2x ročne, podľa potreby, keďže v prestárlych jedlinách na odkrytých plochách dochádza k značnému zaburineniu černicou a malinou.

Ochrana proti zveri sa v minulosti vykonávala oplôtkami s veľmi dobrou účinnosťou. V súčasnosti sa využíva náter Cervakolom / a iné / 1 x ročne.

Plecie ruby a výrub krov sa vykonávajú pravidelne s cieľom uvoľnenia hlavných drevín.

Výchova prečistkami

Predpis prerezávok: 1 – 2 zásahy v decéniu, podľa stavu porastov.

Listnaté dreviny + BO – úrovňový výber, predrastliky, rozrastliky a poškodené jedince.

Ihličnaté dreviny – zásahy do podúrovne, nekvalitné a poškodené jedince- silnejšie zásahy.

Zmena prístupu k obhospodarovaniu objektu PRO SILVA

Hlavnými faktormi zmeny obhospodarovania objektu PRO SILVA a doteraz zaužívanými spôsobmi hospodárenia / vid' pred. kapitola / je:

- vek porastov PRO SILVA je 95 rokov, pričom porovnateľné, rozpracované susedné porasty sú vo veku až 155 rokov
- porasty PRO SILVA sú doteraz bezzásahové , teda nerozpracované žiadnou maloplošnou formou, nerozčlenené / chýba technologická príprava pracovísk /
- porasty sú viacetážové, veľmi rôznoveké s jednotlivým čiastočne skupinovým zmiešaním.

Obnovné ťažby

V celom objekte PRO SILVA sú vylúčené akékoľvek maloplošné formy obhospodarovania. Rozhodujúcim spôsobom je účelový hospodársky spôsob uskutočňovaný ťažbou jednotlivých stromov max. skupín stromov. V takto obhospodarovaných porastoch s jedným zásahom do konca platnosti LHP / 2012 / počet a intenzita zásahu musia byť adekvatné vývojovému stavu zmladenia, hustiny, strednej vrstvy, ako aj jedincov vrastavých. Charakter prípravného rubu bude mať prvý zásah len na nezmladených častiach porastov, na ostatnej väčšinovej ploche účelový jednotlivý výber za účelom uvoľnenia jedincov v rôznom stupni vývoja, pri jednotlivom zmladení jedle, až individuálna podpora ich rastu. Upred. – výrub LP.

Ťažbové postupy: Dôležitou súčasťou ťažby obnovného postupu pri jednotlivom spôsobe výberu je technologická príprava pracoviska zameraná predovšetkým rozčlenenie porastov približovacími linkami / zberné linky /. Ťažba bude vykonaná smerovou stínkou k približovacím linkám, ktoré sú umiestnené vo vzdialenosti cca 40 m, podľa členitosti terénu. Približovanie sortimentov má za účel minimalizáciu škôd na odenkoch stojacích stromov, ale hlavne na jestvujúcom zmladení. Navrhované technológie JMP – kôň – UKT – LKT má za účel minimalizáciu škôd a časové obmedzenie na suchšie obdobia aj minimalizáciu pôdnej erózie najmä zamokrelých pôd na aluviách svahov.

Výchovná ťažba

Intenzitu zásahu upraviť individuálne podľa hustoty resp. podľa stupňa horizontálneho a vertikálneho zápoja. Vo väčšine prípadov je nutné zvýšiť intenzitu zásahov voči predpisu LHP.

Spôsob vykonania: Zásahom v úrovni ďalej podporiť rôznovekosť, t.j. vekovú a výškovú diferenciaciu porastu s podporou JD, BK na úkor JS. Prednostný výber predrastlíkov OS a rozrastlíkov HB. Porast rozčleniť linkami vo vzdialenosti 30 – 40 m s uplatnením smerovej stínky.

Obnova lesa

Umelá obnova bude predstavovať len doplnkový spôsob / cca 5 % /, a to pravdepodobne u dreviny JD. Ostatných 95 % bude predstavovať prirodzená obnova podporená spolupôsobením / príprava pôdy / s cieľom jednotlivého, hlučkovitého zmladenia všetkých zoskupených drevín. / JH, CS, DC, SM /. Individuálnu pozornosť venovať prirodzenému zmladeniu malozastúpeného BK s výraznou stabilizačnou funkciou.

Starostlivosť o mladé lesné porasty + prečistky

Pri dôslednom uplatňovaní jednotlivého účelového výberu a dôslednej vertikálnej výstavbe porastov by nemalo dôjsť k vzniku ucelených rovnovekých plôch mladín. V prípade ich vzniku pestovný zásah zamerať u listnačov do úrovne s cieľom ich výškovej diferenciacie a druhového zloženia s predchádzajúcim zdravotným a tvarovým výberom.

Demonštračné objekty

Porast 468 02

Charakteristika z LHP / 2003 – 2012 /:

2. etáž: Výmera 9,43 ha, vek 55 rokov, zakmenenie 0,7, zastúpenie drevín JS 50, JH 30, JD 10, BK 10.

Celková zásoba na ploche etáže 2 680 m³ na ha 199 m³.

Predpis súčasného LHP:

V hustejších skupinách prebierka. Intenzita zásahu 10 %. Predpis výchovnej ťažby 120 m³/ 6 ha.

Vykonané / doteraz /: žiadny zásah.

Nový predpis LHP resp. návrh zmeny LHP, ktorý sa bude realizovať v rokoch 2008 – 2012.

Výberková prebierka za účelom prebudovy porastu na celej ploche 9,43 ha, intenzita zásahu 15 %. V zmiešaných skupinách JH, JD, BK podporiť vrstavné jedince zásahom hlavnej úrovni, s cieľom ďalšej hrúbkovej a výškovej diferenciacie porastu s maximálnym zaštetrením jedincov jedle a uvoľnením jednotlivého zmladenia JH, BK. V skupinách monokultúry rovnovekého JS zásahom do hlavnej úrovne podporiť vrstavné jedince JH, BK.

Dlhodobý zámer:

Opakovanou výberkovou prebierkou po predchádzajúcom kvalitnom rozčlenení / linky 20 – 30 m /, úrovňovým zásahom a zásahom strednej úrovni pri ponechaní predrastlíkov JD, zabezpečiť nezávislý rast stromov a tvorbu korún s cieľom postupného prechodu na porast jednotlivito až skupinovite zmiešaný, viacetážový s nepretržitou obnovnou dobou.

Dielec 468 02

Porast 473 A 01

Charakteristika z LHP /2003 – 2012/:

1. etáž: Výmera 10,04 ha, vek 100 rokov, zakmenenie 0,7, zastúpenie drevín LM 50, JD 30, DB 10, JH 10.

Celková zásoba etáže 4 543 m³, t.j. 362 m³/ha.

Prikrývka: hrubá kmeňovina. Veľmi rôznoveká. Ojedinele BK. Zakmenenie nerovnomerné, miestami JD, JH zmladenie. PHO 2. stupňa – vonkajšie pásmo.

2. etáž: Výmera 2,51 ha, vek 30 rokov, zakmenenie 0,2, zastúpenie drevín LM 40, JH 40, HB 10, JD 10.

Prikrývka: žrdkovina veľmi rôznoveká, ojedinele BK, zakmenenie nerovnomerné. PHO 2. stupňa – vonkajšie pásmo.

Predpis súčasného LHP:

1. etáž – bez zásahu

2. etáž – bez zásahu

Nový predpis LHP:/ resp. návrh zmeny, ktorý sa bude realizovať v rokoch 2008-2012/

Účelový výber jeden zásah v decéniu s intenzitou 10 % s očakávaným prirodzeným zmladením 95 % uvoľnenej plochy. Zásah realizovať v hlavnej a strednej úrovni, uprednostniť výber LM / 1. generácia pňovej vymladnosti /, maximálne šetriť JD vo všetkých úrovniach. Pomiestna príprava pôdy, úprava spodnej etáže po ťažbe.

Dlhodobý zámer:

Využitím značnej rôznorodosti 1. a 2. etáže, ako aj jednotlivého zmiešania veľkého počtu drevín účelovým výberom vo všetkých úrovniach / hlavná, stredná a podúroveň / zabezpečiť nepretržitú obnovnú dobu porastov a ich účelové zaradenie.

Spoločný dlhodobý zámer:

Keďže 8 porastov zaradených do objektu PRO SILVA má rovnaké taxačné hodnoty, rovnaký pôvod a spôsob doterajšieho obhospodarovania, uvažujeme demonštratívny objekt – porast 473 A 01 ako reprezentatívny pre všetky ostatné porasty.

Dielec 473 01

Dielec 473 01